

N.HK – 071-1/...../19

**Starosta
Powiatu Lipnowskiego**

**OCENA OBSZAROWA JAKOŚCI WODY
PREZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI
DLA POWIATU LIPNOWSKIEGO ZA 2018r.**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lipnie zgodnie z § 23 ust. 1, 2, 3 pkt 3, ust. 4 pkt 1, ust. 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294) dokonał oceny obszarowej jakości wody produkowanej przez wodociągi na terenie powiatu lipnowskiego za 2018r.

Na terenie powiatu lipnowskiego zaopatrzeniem w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi zajmowały się organy samorządowe, przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjne oraz inne podmioty jako część działalności handlowej.

W załączeniu tabela zawierająca producentów, wielkość produkcji, liczbę ludności zaopatrywanej w wodę jak i jakość wody na dzień 31.12.2018r. z poszczególnych urządzeń wodociągowych.

Woda do spożycia czerpana jest ujęciami głębinowymi i uzdatniana na stacjach uzdatniania wody (napowietrzanie i filtracja na złożach filtracyjnych). W razie konieczności woda może być poddawana procesowi dezynfekcji podchlorynem sodu.

Ponadto w wodociągu lokalnym Greenyard Frozen Poland Sp. z o. o. Lipno od roku 2016 zastosowano dodatkowo lampę UV do dezynfekcji wody podawanej do sieci.

Natomiast woda z wodociągu lokalnego Zajazd „KAMA Kowalski” Rumunki Skępskie, gm. Skępe jest zmiękczana i koagulowana za pomocą siarczanu glinu.

Według szacunkowych danych w roku 2018 z wody produkowanej przez wodociągi powiatu lipnowskiego korzystało 65,51 tys. mieszkańców (w tym 473 osoby zamieszkujące poza powiatem lipnowskim). Ponadto 571 osób powiatu lipnowskiego posiada dostęp do wody z sieci wodociągów publicznych z poza powiatu. Na ogólną liczbę ludności w powiecie lipnowskim - 66,33 tys. (dane z GUS na dzień 30.06.2018r.).

Wodę odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz. 2294), dostarczały wszystkie 19 skontrolowanych wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i 6 innych podmiotów zaopatrujących w wodę.

Z wody wodociągowej spełniającej wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia korzystało ok. 100 % mieszkańców powiatu. Żadnego ze skontrolowanych w 2018r. obiektów nie oceniono jako urządzenie dostarczające wodę o złej jakości mikrobiologicznej.

W roku 2018 przeprowadzono ogółem 68 kontroli i pobrano ogółem 165 próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi do badań laboratoryjnych (w tym 115 w zakresie monitoringu grupy A, 25 monitoringu parametrów grupy B i 25 w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego). Dwie próby wody w zakresie monitoringu parametrów grupy A wykonano z sieci wodociągu Grochowalsk zasilanej w wodę mieszaną z WP Zadzuszki i WP Wielgie, w okresie wstrzymania produkcji wody z SUW Grochowalsk ze względu na budowę nowej stacji i rozbiórkę starej SUW.

Ogółem wydano 17 decyzji merytorycznych (w tym 12 dotyczących poprawy jakości wody i unieruchomienia urządzeń, 1 dotycząca poprawy stanu technicznego SUW, 3 ocen higienicznych, 1 zmieniająca termin poprawy stanu sanitarno – technicznego urządzeń i pomieszczenia SUW) oraz 20 opłatowych. Wydano 2 opinie higieniczne na materiały i wyroby użyte do dystrybucji wody. Jeden wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia (dotyczy zbiornika do dowożenia wody – brak atestu, nie uzupełniono wniosku we wskazanym terminie). Wystosowano 6 upomnień. Nie wydawano tytułów wykonawczych. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 500 zł. Nie nakładano grzywien.

Wystosowano ogółem 44 wystąpienia dotyczące jakości wody. Wystąpienia dotyczyły głównie ocen wyników badań w zakresie wstępnego monitoringu promieniotwórczości, jak i stwierdzanych nieprawidłowości w monitoringu jakości wody prowadzonego w ramach nadzoru i kontroli wewnętrznej.

W roku 2018 wydano 10 ocen obszarowych za 2017r. dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w poszczególnych nadzorowanych gminach oraz powiatu. Ponadto wydano 116 okresowych ocen przydatności wody do spożycia przez ludzi.

Producenci wody uzgodnili z PPIS w Lipnie harmonogramy badań wody w ramach kontroli wewnętrznej na rok 2018.

Badania zostały wykonane (monitoring parametrów grupy A rozszerzony o badanie enterokoków, Fe i Mn, monitoring parametrów grupy B) w ilości próbek i terminach zgodnych z ustaleniami z PPIS w Lipnie

W roku 2018 stwierdzono znaczny wzrost przypadków zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody w powiecie lipnowskim – 12 (w roku 2016 – 2; w roku 2017 - 4) prawdopodobnie spowodowane brakiem rygoru sanitarnego przy prowadzeniu prac modernizacyjnych, czy awariach. Elementem zwiększającym wykrywalność przekroczeń norm mikrobiologicznych jest fakt ujęcia w badaniach parametrów grupy A - ogólnej liczby mikroorganizmów w 1 ml wody w temp. 22°C po 72 h, a także wyższa zgłaszalność awarii i wykonywanie badań wody po ich usunięciu.

Wydano 12 decyzji na poprawę jakości mikrobiologicznej wody w tym 4 dotyczące unieruchomienia. W 8 przypadkach stwierdzono przekroczenia wskaźnikowych parametrów mikrobiologicznych (ogólnej liczby mikroorganizmów w 1 ml wody w temp. 22°C po 72 h i bakterii grupy coli < 10jtk/ 100ml) wykluczając jednocześnie w badanych próbkach przekroczenia *Escherichia coli* i enterokoki. Niewłaściwą jakość mikrobiologiczną wody stwierdzano w 3 wodociągach publicznych: Dobrzyń nad Wisłą (dwukrotnie), Chalin, gm. Dobrzyń nad Wisłą (dwukrotnie), Bobrowniki (dwukrotnie) oraz w 3 wodociągach lokalnych (RSP „AGROPOL” Lenie Wielkie, gm. Dobrzyń n. Wisłą i Zajazd „KAMA Kowalski” Rumunki Skępskie, gm. Skępe) co skutkowało wydaniem 8 decyzji na poprawę jakości wody i wprowadzenie w trybie natychmiastowym gotowania wody przed spożyciem.

Ponadto w czterech przypadkach wydano, decyzje którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności nakazujące unieruchomienie wodociągu lub jego części. Decyzje te dotyczyły trzech wodociągów tj.:

1. części wodociągu publicznego Bobrownickie Pole – przekroczenia stwierdzono na jednej magistrali w zakresie bakterii grupy coli 62 jtk/ 100ml i enterokoków 54 jtk/ 100ml.

Zgodnie z ustaleniami z dostawcą wody przedmiotowa magistrala łącząca Stację Uzdatniania Wody w Bobrownickim Polu, gm. Bobrowniki ze stałym punktem poboru wody w Bobrownikach, ul Lipowa 8 Wodociągu Publicznego Bobrownickie Pole o długości ok. 1,5 km posiadała około 20 przyłączy obiektowych i zaopatrywała ok. 60 odbiorców tego wodociągu w miejscowościach Bobrowniki i Bobrownickie Pole.

2. - wodociągu publicznego Dobrzyń nad Wisłą i jego części w drugim przypadku - przekroczenia najpierw stwierdzono na SUW i sieci w zakresie bakterii grupy coli, *Escherichia coli* i enterokoków (decyzja dotyczyła unieruchomienia całego wodociągu zaopatrującego ok. 4 tys. mieszkańców); w drugim przypadku dotyczyła jednej magistrali w zakresie bakterii grupy coli, *Escherichia coli* i enterokoków (dotyczyło budynku Zespołu Szkół, Dobrzyń n. Wisła, ul. Szkolna 5).

3. części wodociągu publicznego Kikół przekroczenia stwierdzono w zakresie bakterii grupy coli 44 jtk/ 100ml w jednym stałym punkcie poboru.

Zgodnie z harmonogramem pobrano 3 próby wody. Z uwagi na fakt, że nie pobierano prób na magistrali od miejscowości Kikół, a jedynie w Szkole Podstawowej w Zajeziorku, gdzie stwierdzono nieprawidłowości, nie można było wykluczyć, że przekroczenia norm dotyczą pozostałej części magistrali.

Zgodnie z ustaleniami z dostawcą wody przedmiotowa magistrala Wodociąg Publiczny Kikół od miejscowości Kikół dotyczy magistrali przebiegającej przez miejscowości: część Lubina, Moszczonno, Dąbrówka, Trutowo, część Kołatu Rybniki, część Cieluchowa, Wymyślin i Zajeziorko zaopatrywała ok. 1752 osoby.

Woda z kranów nie mogła być przeznaczona do picia, przygotowywania posiłków, mycia naczyń, owoców i warzyw, mycia zębów, przemywania otwartych zranień. PPIS w Lipnie każdorazowo załączał treści komunikatów określających ograniczenia w użytkowaniu wody w celu niezwłocznego poinformowania użytkowników. Awaryjnym źródłem zaopatrzenia w wodę była woda konfekcjonowana – **brak zbiorników do transportu wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi posiadających atesty higieniczne w powiecie lipnowskim.**

We wszystkich przypadkach uzyskano poprawę jakości wody w roku sprawozdawczym (przedłożono pozytywne wyniki badań wody wykonane w ramach kontroli wewnętrznej). Ponadto w ramach możliwości wykonano również badania po działaniach naprawczych.

Ze względu na brak bieżących informacji o prowadzonych działaniach naprawczych – wystosowano 6 upomnień (wszystkie dotyczyły Gminy Dobrzyń nad Wisłą).

Ponadto w sieci czterech wodociągów (dot. wodociągu publicznego Kikół - Szkoły Podstawowej w Cieluchowie oraz wodociągów lokalnych Greenyard Frozen Poland Sp. z o. o. Lipno; P.P.H.U. „Agromlec” i ZPOW DAWTONA Lipno) w ciągu okresu sprawozdawczego stwierdzono również punktowe przekroczenie wskaźnikowego parametru mikrobiologicznego (ogólnej liczby mikroorganizmów w 1 ml wody w temp. 22°C po 72 h > 300 jtk) wykluczając jednocześnie w badanych próbkach przekroczenia bakterii grupy coli, *Escherichia coli* i enterokoków. Zgodnie z ustaleniami telefonicznymi i wystosowanymi wystąpieniami niezwłocznie podjęto działania naprawcze. Gestorzy wodociągów lokalnych poinformowali o wyłączeniu z użytkowania przedmiotowych zaworów wody. Natomiast w Szkole Podstawowej w Cieluchowie, gm. Kikół niezwłocznie wprowadzono zakaz spożywania wody z kranów (wywieszono stosowne informacje). Woda nadawała się do spożycia po uprzednim gotowaniu. Badania kontrolne potwierdziły uzyskanie poprawy jakości mikrobiologicznej wody.

Badania kontrolne potwierdziły uzyskanie poprawy jakości mikrobiologicznej wody.

Nałożono 1 mandat karny w wysokości 500 zł.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lipnie w żaden sposób nie został poinformowany przez dostawcę wody o wykonaniu dodatkowych badań i stwierdzonych przekroczeniach mikrobiologicznych w wodach Wodociągu Publicznego Dobrzyń nad Wisłą (bakterie grupy coli 7 jtk; *Escherichia coli* 1 jtk; Enterokoki 1 jtk) co jest niezgodne z §6 pkt 2a) w/w rozporządzenia, jak i Wodociągu Publicznego Chalin (ogólna liczba mikroorganizmów w 1 ml wody w temp. 22°C po 72 h >300 jtk). Wyniki uzyskano po pisemnym wystąpieniu do laboratorium. Dotyczyło to tego samego dostawcy wody.

Brak niezwłocznych informacji o stwierdzonych przekroczeniach uniemożliwiło podjęcie stosownych decyzji w sprawie ograniczeń w korzystaniu z wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i mogło stwarzać zagrożenie zdrowotne i epidemiologiczne dla użytkowników wodociągów.

Przeprowadzono kontrolę w zakresie stosowania procedury dotyczącej postępowania na wypadek pogorszenia jakości wody do spożycia przez ludzi z wodociągu publicznego Dobrzyń nad Wisłą i stwierdzono nieprawidłowości oraz naruszenie art. 109 §1 pkt 2 ustawy z dnia 20 maja 1971r. Kodeks wykroczeń (j.t. Dz. U. z 2018r., poz. 618 z późn. zm.). W związku z powyższym nałożono mandat karny w wysokości 500 zł oraz obciążono kosztami kontroli. Ponadto zgodnie z art. 30 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 59) ze względu na stwierdzenie istotnych uchybień w działalności kontrolowanej jednostki, mogących mieć wpływ na stan zdrowia lub życie ludzi, państwowy inspektor sanitarny, niezależnie od przysługujących mu środków, o których mowa w art. 27 w trybie określonym w art. 30 ustawy o PIS, zawiadomił o stwierdzonych uchybieniach kierownictwo kontrolowanej jednostki tj. Burmistrza Miasta i Gminy Dobrzyń z prośbą o pisemne powiadomienie o podjętych i wykonanych czynnościach w opisanej sprawie. Burmistrz Miasta i Gminy w żaden sposób nie odniósł się do prośby PPIS w Lipnie. W związku z czym wystosowano pismo do Wojewody Kujawsko – Pomorskiego jako organu powołanego do sprawowania nadzoru nad tą jednostką, z prośbą o podjęcie wobec Burmistrza Miasta i Gminy Dobrzyń nad Wisłą działań nadzorczych, które zdyscyplinują organ wykonawczy gminy i spowodują, że poinformuje on organ wzywający o podjętych i wykonanych czynnościach w opisanej sprawie. Wojewoda w odpowiedzi poinformował, że w przepisach brak jest środków prawnych pozwalających zdyscyplinować Burmistrza do udzielenia odpowiedzi w przedmiotowej sprawie.

Jednocześnie z Prokuratury Rejonowej w Lipnie wpłynęło Postanowienie o żądaniu wydania rzeczy tj. kserokopii wszelkiej dokumentacji związanej ze stwierdzeniem przekroczeń norm mikrobiologicznych w wodzie Wodociągu Publicznego Dobrzyń nad Wisłą, w związku z postępowaniem karnym. Ponadto wezwano w roli świadka pracownika N.HK nadzorującego wodociąg publiczny Dobrzyń nad Wisłą wyjaśniając, że postępowanie toczy się w sprawie przekroczenia uprawnień przez pracownika Urzędu Miasta i Gminy Dobrzyń nad Wisłą. Brak informacji, czy dane postępowanie zostało umorzone, czy skierowane do sądu.

W drugim przypadku – dot. wodociągu publicznego Chalin terminy ustalone w rozporządzeniu nie zostały przekroczone (tj. 7 dni roboczych zgodnie §6 pkt 2 lit. c). Jednakże w wystąpieniu zalecono udostępniania tego typu wyników, w przypadku stwierdzenia przekroczeń mikrobiologicznych, w jak najkrótszym terminie ze względu na możliwe szybkie poinformowanie użytkowników o wprowadzonych ograniczeniach w użytkowaniu (m.in. gotowaniu przed spożyciem).

W roku 2018 stwierdzano odchylenia od aktualnie obowiązujących norm fizykochemicznych - dotyczyło to głównie poziomu manganu, mętności i żelaza (najczęściej w wodzie podawanej do sieci i w odcinkach sieci w bliskiej odległości od SUW) jednak znacznie rzadziej niż w latach ubiegłych. Stwierdzone przekroczenia były nieznaczne lub miały charakter chwilowy (nie potwierdzały się w badaniach kontrolnych, bądź były eliminowane w krótkich terminach). Stwierdzone przekroczenia norm z w/w wodociągów nie stwarzały zagrożenia wystąpienia niekorzystnych skutków dla zdrowia użytkowników. Woda w tych przypadkach może jednak posiadać zabarwienie, mętność co jest wykrywane i nieakceptowane przez konsumentów. Ponadto korzystanie z takiej wody może powodować brudzenie prania czy urządzeń sanitarnych.

W roku 2018 wydano 1 decyzję na poprawę stanu sanitarno – technicznego SUW Lipno, ul. Kolejowa i 1 zmieniającą termin wykonania. Stwierdzone nieprawidłowości w stacji to zawilgocone i zagrzybione ściany i sufity SUW (wykonano w ustalonym terminie). W ramach remontu wyposażono dodatkowo halę SUW w system wentylacji wymuszonej oraz zakupiono osuszacze powietrza.

PPIS w Lipnie w roku 2018 nie otrzymał żadnego zgłoszenia o reakcjach niepożądanych związanych ze spożyciem wody z terenu powiatu lipnowskiego.

Załącznik Nr 1 – Ocena jakości wody na terenie Powiatu Lipnowskiego za 2018.

Otrzymują:

1. Adresat
2. A/a